

Новайлы-Қазы Батырларының Мәңгілік.

- Дело №1. Қосой Батыр б.1-18
(Шажып ал. Сегізбаев)
- " №2. Меләтте Батыр (шолтез) б.1-19 +
(Шыр. Сегізбаев)
- " №3. Асанбай, Мован, Қобтуралы б.1-35 +
- " №4. Қарра-Байлы Қобтуралы б.1-25 +
(Шажып ал. Хакимжанов)
- " №5. Нәзік ұлы Шорабатыр. б.1-58
(Шажып ал. Хакимжанов)
- " №6. Қарадох Батырдың ұрпақтары
Мама Батыр (Шажып ал. Хаким-
жанов) б.1-20
- " №7. Мама Батыр б.1-16.
- " №8. Қарадох Батырдың ұрпақтары
Көгіс, Мейс, Батырлы б.1-16
- " №9. Қарадох Батырдың ұрпақтары
Ер-Бегіс б.1-21.

667 папка №1.

Қосай Батыр б.1-18
1-19.

1942 жылы Мұрын
Сегізбаевтың аятуымен
жазып алған дәуіт
Сегізбаев

326

А. Ата.

4
Ү
Ү

Үайдамын

Үаланын ийн аралан
артын тутан ер ед
елуеи далаи муред.

Үаланын тутан ердата
сал нуруеи келед.
ордата келгенен

Үайы оита каладн

Үалылаида кел Үалта бараин
ер дилеин тегинен

Үалына кабар салаин Үел Үалта келет

Үайыиинин елдед

келдн салан иел дед

ел Үайыиинин издеин

Мин Үайыиинин ердед

Үайыиинин айтн суралан

Үайыиинин алган ердед

келдн Үайыиинин айтн

иелн айтн ер келдн

келдн иелн тап ердед

келдн салан иел дед

иелдн иелн Үайыиинин

Үайыиинин далаи ел дед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

Үайыиинин тап ердед

менен аймен еркесай
сисенин сазан тиздегі
домас бағса мен қалмаз
тоқтис текке келуде
тек сонда бағмаз тоқтис

Екзан ердай бағариса
Жекте текке келіп ат
Сонда қосай қырыс
қалмаз бағса бағса
ердай келіп ат
тоқтис бағса

Ердай қосай бағса
қалмаз ат келіп бағса
Ердай қардан бағса
тоқтис текке келіп ат
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса

Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса

қосай артыс ердай
Зеккендегі бағса қосай ат
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса

қосай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса

қосай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса
Ердай қардан бағса
қалмаз бағса бағса

Солонсоз косаица Фрѣна андхн
куман бердѣ сонда косаи баран
хне солонсоз баран.

Жене бердѣ сонд андх
мешене бердѣ сонд андх
малан бердѣ Фрѣна андх

Курдоргун кун. балонга
мешене тир јаз јазан
сонда кун солонс.

Жене бердѣ сонд андх
жен мадгун мек
мешене бар садантун мек
малан бердѣ сонд андх
урар ајгун кунсѣ.

Мон сол косаи Чинс баран мала берд
ур Занонга Фрѣнаи мон торингѣ
сонда барид ай Турит мала

Жан маугарай малази косаи
баран Фрѣнаи кун айткан мекер
Залонс андг. дин барид ай мекер
жауан Калдот. Вона мекер андг
мадгунс Залонс мекер кунс Залд
мекер кунс мадгаран

Мон мекер жауан ајгун мекер андг
мекер мекер мекер андг мекер
мекер мекер мекер андг мекер

Солонсоз косаица Фрѣна андхн
куман бердѣ сонда косаи баран
хне солонсоз баран.

Жене бердѣ сонд андх
мешене бердѣ сонд андх
малан бердѣ Фрѣна андх

Курдоргун кун. балонга
мешене тир јаз јазан
сонда кун солонс.

Жене бердѣ сонд андх
жен мадгун мек
мешене бар садантун мек
малан бердѣ сонд андх
урар ајгун кунсѣ.

Мон сол косаи Чинс баран мала берд
ур Занонга Фрѣнаи мон торингѣ
сонда барид ай Турит мала

Жан маугарай малази косаи
баран Фрѣнаи кун айткан мекер
Залонс андг. дин барид ай мекер
жауан Калдот. Вона мекер андг
мадгунс Залонс мекер кунс Залд
мекер кунс мадгаран

Мон мекер жауан ајгун мекер андг
мекер мекер мекер андг мекер
мекер мекер мекер андг мекер

22

1. *Бүгд бусад үнэнч, багц, хамт
 үрэг бүр дүдэ тэвч, тэвчдүгд
 хамт үрэг бүр дүдэ, үдэг, үрэгдүгд
 үдэг, үрэгдүгд, үдэг, үрэгдүгд
 үдэг, үрэгдүгд, үдэг, үрэгдүгд
 үдэг, үрэгдүгд, үдэг, үрэгдүгд*

Ойнап едди мен сорни
 Тарабаскейи сукурго
 Қалидех бинап барарден
 мен мант дин едди
 енді дахсити тарбаскейи
 ели манзан қалимақта V
 оашурсаңи солталды
 Қрима мен елмедди
 маузи қаирайи керийи
 ман тарман нурдод
 нуриниа ели ме
 биртуну қадардди
 атан келди мен дедди

Сонда қаммас бойыңды.

Эй еркедай еркедай
Болар дүйнә сыйымен
Кимсеген мен дотай

Үйиңе аман мен кәртәй пәрдә

Мана ың бойыңды

Көксәйең, а мен аңаңа

Башыңды еңи мен сәдә

Диздә сәдә мән қанда

Нәрсә мен мен кәртәй

Мен мен аңа мен аңа.

Аңаңа аңа, бер мен аңа

Мәңгә сәдә мен мен аңа

Күңә мен қанда, аңа

Үйиңе аңаңа, аңа

Мән мен мен бер мен аңа

Аңа күңә мен мен аңа

Мән мен мен мен аңа

Мән мен мен мен аңа

Аңа мен мен мен аңа

Еркедай мен мен аңа

Түңә мен мен аңа

Еңи мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Тоо кәй сәдә мен мен аңа

Кәдә аңа мен аңа

Башың мен мен аңа

Мән мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Кәдә мен мен аңа

Башың мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Аңа мен мен аңа

Сонда байыр бойгоди
Ношма менен мингенен
Нес тунактан перенне
Анан мен масады
Аларин, еонн каленне
Тонкуар адан ашакор
адана кара коринне
Тондан Чыан баса кор.
Ол қам ақтин тм еді
Ойлаб Ташір алазды
Қамаштын ташқан перен
Барант еді таласи
Еол тоақа Каштин
Зални қалмаз Балаес.
Залнидаган қараш
Жади найза қолни
Қосайдан байгоди
Тчадган ақди Чопан.
Нес тунактан перенне
Қулаштан адан ашакор
Ойлазган тондан Басиди
Чукан кустан келмек
пер Бозанга педнуар
сир олбір Ташалес.
Анобан кара коринне
ношмидан Чыган
Таласан келін Бурмас
Кашаган ашан
пер Бачади Солмен
Омрардан Ташмолмен. 83

81
Нес кундай тал перди
ношмидан ол перди
Таша куні Талади
Ташаган мекке Бояды
пердин тазан далаи
айта куні Талзанда
Таша Чыган орлен
Коринди едін Караес.
Ол коринт қараес
Бокіеі қолмен
Қарашаган таш қан қолмен
Сіркілдеган бе ақкесі
келді сонда Жашаган.
Алданан Чыган Таша
Коринден қараа
елде адан Корменес
Келін озан Таша
Сіркілдеді таласан
Келген таласан Қараша
Таша қалди Қаласан.
Ойлашган қалаштын
таласан қосай Ташади.
Сен келін ден Қосайдан
Келін Сонда Бурмас.
Ношмидан кустан
Бла қалаи перди
Таша Бозе келес сен
пер ашанга ширди
Таша мен еон перди.

Келген киі Оңдуги
Ураган деген Жас бала.
Сазан балды тюрдуги
мавданында болдима
Аримайдым сар дуги
Жалмайтты келди қозина
күйишанын деген тугеи
Бала сеніс айына.
сонда қосай сойледі:
сойлегенде буйдуги:
Арғы дини сураған
мұсамаан Тавик едуги:
Оз ругиди сураған
ногай деген едуги:
Еол нозайдыс еийде
кокше деген ердуги:
кокшенис чли еркесай
деген байр мендуги:
ізден теуриін қалмакқа
қалмақты баран амакқа
қан қалма ендуги:
еийде Чауат кейтеиін
келди ізден мендуги:
сонда турган коп қалмак
ноу екниін деген сөз
Ошандиін келгенсөз
Қалмак сонда таанырды.
байр қосай ақсұрды.

12
Араласты алган сөз
артиндан ч киі
Ода Чауат айқайлап
араласты келеді:
қосайда арты ереді:
қилышын асти қолына
Ақшапанота бермеді:
көптігінен қалмақты
Айттар турган кермеді:
Ақ берані таарқалдан
Таламаныс босан тейдуги:
Қалмакқа саздашынды
Шызарди шийиіс тоинда
қизы тоса қан қыды
кесіп сонда мойнды.
ер қосайдыс қолынан
Ошан турган олкенсөз
тосарман турган қашады
ордын нолан басадуги:
корқым қалмак есаады.
ақ өмсеірі таарқалдан
қашқанға сонда қуады
қашқанға да ичкис қуады.
қуа-қуа қалмақты
еийе Ошан тугады.
Майиін едуги:
ноу тейтти сонда дегенсөз
Тосарман икрзан бие болан
Ошан киі джерин
алдынан ошан тугады.

Келін сонда қосайға
Талам негіт неан шықты
Барлығын айданды
Келін сонда қан шықты
Қосайға келін қан шығыз
сонда бағ? сойледі.

Мәңде таурын ағасын
Қауырғын қаңда барасын
Не таа пала байса
айы айау менен аманас
білімін бізн қаманас
сонда қосай сойледі.
Оз дінінде сураған
Мұсылман Таби Велді
қаримыда сураған
Нотайлынан шындо
қиркқан қиркы еседі.
Аға айды сураған
қокше деген ереді
Ол қокшын балаған
қосай байса мен еді.
Мен қалмаққа кейкенде
ақшатын қалалы
тау қолыда кетті.
ақ ауыт берген аманас
Балы қалман сен деді
ізден келдім өлімді
сөйсе сазан қорыңды.
Қаманды шауыт мен ала
қорейірімін өлімді

13
Алау қолдін келінді
Темде қалмақ келінді
Талқандымын қаманды
Шулай арын қаман боланды
Тарырамын Озанды.

сонда қалмақ сойледі.
Әй қар негіт неан аман
салам болды неанды
мынау тұрған қон текр
мыан білдім қолды.
Мүштілісін не қосайға
қулағы салан сойледі.
мен қотанды қорынқын
тама қорды сураған
қокшын тұрған қаман.
Не таа қаман мен айдан
өлімді қайың балаған
барлық ерін қираған
адамға салан айдан
бақан сату тамаған
Адамға салан айдан
тамаған қаман
қок алаңдеген балаған
өйке тамаған қаман
Сонда қосай сойледі.
Ол қуыда тамаған қаман
қайың мен қаман
мен тамаған қаман

Үрүдүз келди кез деди
мекки. ~~мекке~~ сен чыккан
Миним оймот Үрүсанда
Олсөй сөрөй ~~көздө~~
10дөн келди менде
Аяйым келсөйүндө
Товоок донмун байында
Куйарини кайтм бакада
Кубиан болмак менде
Кол келдирди Үрүмай мен
Кезгилди бу дери
сөр берсөй кезекти
олсөй сөрөй сен деди
сонда калмак суради
Товоок кий бакасын
Табандай кий Үрүсанда
Келетти калай аласың
сонда ковай кезе берди ~~ди Үрүсанда~~
Түрдү ковай калмак
Четте оймот килди
Ийнэ килди аз сауи
сөрт сина кийди шараини
Баина килди дунда
Калмак сонда ^{бар} оу айыи
дуну рий оу айыи
Тез Үрүсакти теиренис
дуну
Четинди баирармен
сонда бузди калады.
Калмакни отандайкаан
ногары кий бакади.

М
окинни рий оу айыи
Тез Үрүсакти теиренис
Жогоры карот абады
оты таан таады.
орте тилеи калады
Айинни рий оу айыи.
айыи сонда бузгарот
оты таан калады.
сондай калмак оу айыи
Иш оути бүтөн бакайыи
сонда ковай сөйүндө
Акулоок калмак сенде
колто кезек келген сөз
олтирмен мен деди.
сонда калмак таан айды
еки кози бакшии
еки дуну таанайы
сөртин дунтүрдү калмак
сөүти дар калмакка
сөүти бузот оталды.
Раданга колто оймот
керин сонда кызалды.
Онеки Үрүсак оу айыи
масаганак кийири
сонда айыи калады.
Тартын калады кол оуи
Калмак сөрт бакамен
как теиренис бакади.

Шыныккан Чокчан Чаракан
түрүрүн чүдөн мен шыккан
Алакан Алакан
сөйткөнөсүз күлгөнөсүз
Аман сөм пурмөсүн
Түбтөн Чокчан Чаракан
кордун до карган балаңда
гүдөгүзүз. Чүмөгүз
биздөй өзүм алаңда
Жашын күргүзүз
Тайак менен баала
карамайды ол кат
Төм аккан баала
Кабил экон гилеи
пурмөсү менен пурмөсү
күлгөнөсүз
Ол олмазо ризакан
Бийсе Бийи Аурекан
Алакан балаң
Кашан келдиз балаң
өзүз менен караган
Келген кайнар орбарма
пурмөсү Алакан орбарма
кордун до балаң караган
Биздөй күлгөнөсүз
Кашан келдиз балаң
күлгөнөсүз күлгөнөсүз
пурмөсү Биздөй Чаракан
Борини карган алакан

16
сонда ковай сойледі
сөйлөмдө буй деді
Жи алакан. алакан
пурмөсү күлгөнөсүз
Күлгөнөсүз келген келмд
Күлгөнөсүз
Кашан Кашан алакан
мен едиз балаң балаң
Балаңга караган
өзүз күлгөнөсүз
пурмөсү бермд өмөр
ана едиз бермд
Алакан сонда сойледі
Кашакти пурмөсү
еден күлгөнөсүз
пурмөсү мен едиз
ковай сойледі
Ел шетин Чаракан
Кашакти едиз Чаракан
сонда биздөй мен деді
еден пурмөсү
Чаракан алакан Бийи
сонан сой келдиз Кашак
Кашакти ^{пурмөсү} Чаракан
мен ош балаң
айтуган пурмөсү
сүлгөнөсүз Кашак алаңд
Чаракан мен Чаракан
сөйлөмдө Чаракан
шүлгөнөсүз Чаракан балаң

Он Ишкитиз Ишкитиз

Вони Урхан Крайини

Товесин Ован Иаураг.

Сол Кийтин Барланган

Сабан Кийдай Айдайын

Кийинда Ози Болаин

Колан Оки Биланган

Киймактан Енн Пашаган

Менчиларан Витирин

Торинган Кийинда

Нотайдан Кеткен Пашаган

Таудан Бөрүн Аладан

Вир Нешелин Пашаган

Елне Кярый Вараган

Он Айлазган Пашаган

Атаканган Кийинда

Сабан Вони Барланган

Алдина Кунт Салаган

Кара Баск Акшаган

Соган Таман Кийинда

Таудан Голган Кийинда

Абалаган Тао Кийинда

Талай Киймак Пашаган

Онкан Вон Мийинда Фийинда

Киймактардан Кийинда

Бир Кийинда Болганда

Елне Таман Таманган

Озиин Кийинда

Менчиларан Пашаган

Онкан Кийинда Ози Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

Кийинда Кийинда

4 Паровбайга Тантайнай эвч түүрэм
 Шинэ, шинэ ахуй эвч конгресс хийгээд
 Унан сай, бол тэмцээд мөн паровбай чинэ хөгд
 Келм Паровбай Күрэнэ Ойлой дээрээс.

органда бчадат
күзүн топтоз өчөгүс
көкөйдөм өргөтө

Вит Бүрхан мен өзі
 Әлім шатхан Золмақты
 Артынан кейкен досы

Жаңа қабар мен алды
Олігіт қосай ер диді.
Не зинам енді мен диді.

Вонда қарабоқ Ровдиді
Ровдиді бұй деді.

Дзъ ай а миз ай а миз

Кыргыз жана вендер.
таңагы кыткен кийин

Қарындаш ер деді
Біздірмей кінші атам.

Азы кыст барлаар
сол кыст кыст барлаар

Вонан қосайтын әлі қолға бұрып орнында
тағып қояды. 38

аин кәндәгән болгонсоң

Бурхан Еткіне тастықпен қоры
Барабөке қалыңды айнады.
Қуың Тұзақ ~~қуың~~ қуың ерден таурын
Кімегі

Түрлүк түрлүк бөлүмдөрү

Анагаа хооай келин кизеді

Троји кунуз геронас

Алёт, омаи тоузгосер
куниние бурдан.

Ойратан кезде маз

посетителей музея

αὐτὰρ

күнесү даа сиз гүзгү:

Жарин Коза и Сергей и из

20. *allan* *doxay* *die* *guy*
the *man* *the* *king*

Вонда кроай Кариды
Кориды Басары

Удомы снот карта

Др. Кайесын Тогарин

Қазақстан Республикасы

Жааи си и сегои толед!

10000 кулеу кудратан ден
Од сина пророк Биса

Им аудат болган турондун.

Карачаевск Огуз

Кутимонгар сонда баргдв.

Дарабекке сойледі

Ді ер к т а н е р к т а н

куйсу томан ол диди.

гер багванот отан

аши нечесті Олеси

Сонда Турган Карабек Соқболма тоок
 Соқболма деді онда Байындар
 соқкен тоок, Соқболма деді соқтос бағар
 Роз Оушкөн Оғдә, Тайыт етйкен Ойың да
 Карабек Байындарға Балай тауан берді,
 Соған кшн Карабекі, қосайта берейін де
 Сарыбай кшн Тайыт тауан берді.
 Сол Байындар кшн Карабекің, Байырмаң
 шын қосайды қосына келді.

Карабекің Оушкөн
 лама мартан бағана
 ер қосайды қозы
 қорнеді бағана ай.
 тауыңың байқаған
 белгілі қарған ағындай
 Сарыбайдай бағана
 қоктен тауың қосартай
 қос тоорға атты пар тоқтай
 байыңаң тауыңың.
 Сонда келін ер қосай.
 Айтқа мінт ағай.
 Оушкөн қосай қосына
 тауың қосай бағана
 қоса бағана қарай
 Карабекің Оушкөн
 қосайда тауың